

ACCIÓ

Catalonia &
Trade & Investment

Generalitat
de Catalunya

TERRAQUI
*Treballem el
dret ambiental*

Plàstics, microplàstics i envasos: Quins són els principals canvis normatius que s'aproximen i en què afectaran a les empreses

Programa ProACCIÓ Green

2 de juny de 2022

Aloia López Ferro

1. Introducció

- 1.1 Els impactes ambientals dels plàstics
- 1.2. La situació dels residus plàstics a la Unió Europea i Espanya

2. Principals novetats normatives a l'àmbit internacional

- 2.1. El Conveni de Basilea i l'exportació de residus plàstics
- 2.2. Cap a un nou conveni internacional sobre els plàstics

3. Principals novetats normatives a l'àmbit europeu

- 3.1 L'estratègia dels plàstics de 2018
- 3.2 La Directiva 2019/904, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi
- 3.3 El nou pla de acció d'economia circular
- 3.4 La iniciativa de productes sostenibles
- 3.5 Futurs desenvolupaments normatius respecte als plàstics i microplàstics a la Unió Europea

4. El plàstics a la planificació i normativa d'Espanya

- 4.1 Els plàstics a l'Estratègia i al Pla d'economia circular
- 4.2 Els plàstics a la nova llei de residus
- 4.3 Els plàstics a la proposta de reglament d'envasos
- 4.4 Regulació de la fi de condició de residu dels residus plàstics i subproductes
- 4.5 Els plàstics a la normativa autonòmica de residus

5. Reflexions finals

1. Introducció: els impactes ambientals dels plàstics i la situació actual de la gestió dels residus plàstics

1.1 Els impactes ambientals dels plàstics

- “**Plàstic**” és un terme general que abasta una àmplia gamma de materials fets de compostos polimèrics orgànics sintètics o semisintètics. Es deriven de materials orgànics com els combustibles fòssils o la cel·lulosa, però un **90% dels plàstics es deriven de combustibles fòssils verges** ([Fundació Ellen MacArthur, 2016](#)).
- Aquests materials són **altament mal·leables**, el que es reflecteix en la seva etimologia: la paraula plàstic té el seu origen en la paraula grega plastikos (πλαστικός) que significa “capaç de ser modelat”.
- El plàstic és un material **molt present a la nostra vida quotidiana**: funcions múltiples que ajuden a resoldre diversos problemes a què s'enfronta la nostra societat.
- La **producció mundial de plàstic** s'ha multiplicat per 20 des del decenni del 1960 i es calcula que es duplicarà novament durant els propers 20 anys ([Comissió Europea. Estratègia europea per al plàstic, 2018](#)).

1.1 Els impactes ambientals dels plàstics

- La capacitat de la societat per fer front a les grans quantitats de plàstic produït i rebutjat està molt sobrepassada: només el 9% de tot el plàstic fabricat s'ha reciclat (encara que és un problema que no podem dimensionar completament: incerteses científiques i falta de dades).
- Molts residus plàstics acaben a l'abocador (pèrdua de recursos i incompliment de la jerarquia de residus), o s'incineren (emissions de gasos amb efecte d'hivernacle).
- Hi ha una necessitat urgent d'abordar els **problemes ambientals dels plàstics**.
- El 2021, el **relator especial de l'ONU sobre tòxics i drets humans** va emetre [informe](#) indicant:
 - Des de l'extracció fins a la producció, el seu transport, ús i eliminació, els plàstics afecten, almenys, 10 dels drets humans.
 - S'han d'evitar nocions enganyoses, com la d'idealitzar el reciclatge com si fos una solució global al problema dels plàstics.
 - Salvaguardar els drets humans de les generacions presents i futures exigeix que la comunitat internacional reverteixi la crisi dels plàstics.

1.1 Els impactes ambientals dels plàstics

- Els productes químics utilitzats per millorar les característiques dels plàstics -plastificants- poden filtrar-se al medi ambient i constituir noves vies d'exposició per als organismes (fenòmens de bioacumulació), fins i tot afectant a la salut dels humans.

*A partir de l'establiment dels límits planetaris per Johan Rockström (2009), al 2022, un nou estudi va concloure que la humanitat ha sobrepassat un nou límit planetari relacionat amb els **contaminants ambientals, inclosos els plàstics**.*

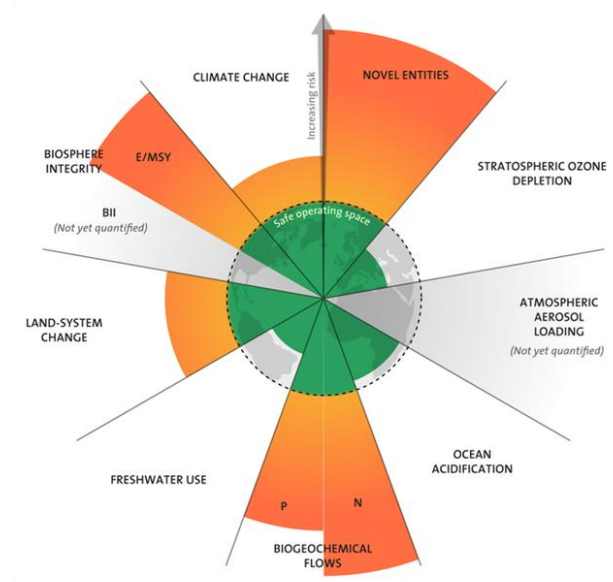

Figura: Planetary Boundaries framework (2022).

Fuente: Stockholm Resilience Centre.

1.1 Els impactes ambientals dels plàstics

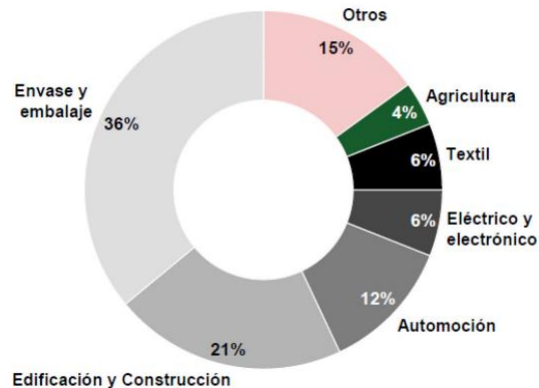
- Enormes quantitats de residus de plàstic i microplàstics acaben al medi ambient: generen danys ambientals i econòmics.
- Estudis recents mostren una acumulació de plàstic a la **Mediterrània** amb una densitat comparable a les àrees de més acumulació als oceans.
- Exemples: les grans “illes d’escombraries” i l’espècie “Eurythenes plasticus”.

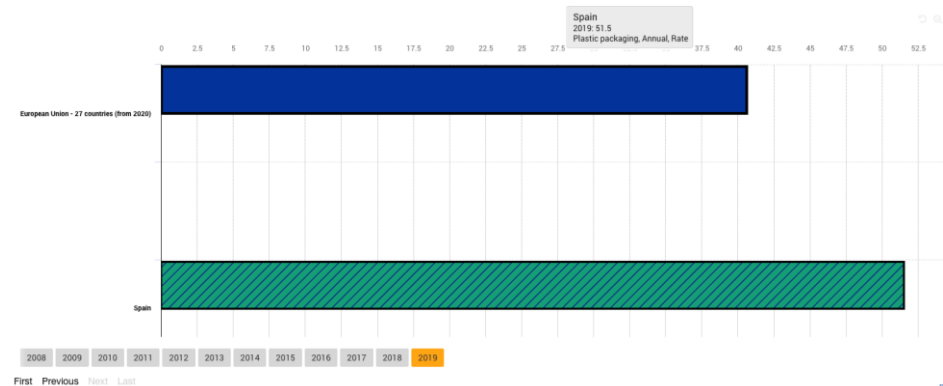
1.2 La situació actual de la gestió dels residus plàstics

- A Europa, prop del 40% dels plàstics es destinen a la producció d'envasos.
- Respecte a les xifres de reciclat d'envasos plàstics a Espanya, segons EUROSTAT, al 2019 Espanya hauria reciclat un **51,5%**.

Uso del plástico por sectores (% total demandado), 2020

Font: MITERD (2022). PERTE d'economia circular

Font: EUROSTAT (2022)

1.2 La situació actual de la gestió dels residus plàstics

- Les xifres de reciclatge de residus plàstics actuals poden ser objecte de variacions, atenint al nou mètode de càlcul de la Unió Europea ([Decisió d'execució \(UE\) 2019/665, de la Comissió](#)).
- Així mateix, cal destacar que les xifres notificades per Espanya són objecte de crítica i hi ha estudis que les rebaten.
- A l'estudi encarregat pel MITERD en relació a l'anàlisi de la viabilitat per a la implantació d'un sistema de SDDR a Espanya:
 - Aquest estudi basa les estimacions de fluxos de materials principalment en les dades facilitades pels SCRAP i aquestes dades no s'han pogut contrastar/verificar per manca d'informació completa provinent de fonts independents.
- [Tribunal de Comptes de la Unió Europea](#) (2019): *“tant l'estudi sobre les estadístiques de residus com el darrer informe d'aplicació de la legislació sobre aquesta matèria indiquen que possiblement no es notifiquen tots els envasos”*.

A realistic material flow analysis for end-of-life plastic packaging management in Spain: Data gaps and suggestions for improvements towards effective recyclability

Jose F Lopez-Aguilar^{a,b,*}, Eva Seigné-Itoiz^c, Mª Lluïsa MasPOCH^b, Javier Peña^a

^a Elisava, Barcelona School of Design and Engineering (UVic-UCC)

^b Centre Català del Plàstic, Universidad Politécnica de Cataluña Barcelona Tech (EEBE-UPC), C/Colom, 114, Terrassa 08222, Spain

^c Centre for Environmental Policy, Imperial College London, The Weeks Building, 16-18 Princes Gardens, London SW7 1NE, United Kingdom

1.2 La situació actual de la gestió dels residus plàstics

Situació a Catalunya (2020)

- Del material obtingut a les plantes de triatge d'envasos lleugers un **62% es destina a valorització material**.
- A les plantes de tractament de resta (que tenen com a principal objectiu l'estabilització de la matèria orgànica) es van recuperar 56.769 t de material plàstic. Representa un 4 % del total de la resta tractada a aquestes instal·lacions.
- Dificultats per controlar la traçabilitat: *“Tot i que aquestes dades haurien de ser coherents amb les dades facilitades a les declaracions anuals de residus (DARIG) d'aquests gestors, a vegades hi ha dificultats per traçar els fluxos dels envasos lleugers d'origen municipal”.*

2. Principals novetats normatives a l'àmbit internacional amb relació als plàstics

2.1 Modificacions del Conveni de Basilea

- El 2019, es van adoptar esmenes al **Conveni de Basilea** per tal de millorar el control dels moviments transfronterers dels residus plàstics.
- D'acord amb el nou marc normatiu derivat de la modificació del Conveni de Basilea:
 - **Es prohibeix l'exportació de residus de plàstic perillosos i els que són difícils de reciclar a països no OCDE.** Cap a països de l'OCDE: notificació prèvia i autorització.
 - **Es sotmet a requisits específics** l'exportació de residus de plàstics nets, no perillosos, amb destinació reciclatge cap a països no OCDE:
 - El país importador ha d'indicar les regles que apliquen a la importació d'aquests residus a la Comissió Europea.
 - En el cas dels països que no aportin aquesta informació el trasllat d'aquests residus es durà a terme sota el procediment de **notificació prèvia i autorització**.

Aquestes canvis impliquen una major restricció per a l'exportació de residus plàstics. Necessitat d'assumpció de la gestió i dels costos econòmics i ambientals del residus plàstics.

2.2 Cap a un conveni internacional relatiu als plàstics

- Contaminació per plàstics: greu problema ambiental a escala mundial, que pot ser de naturalesa transfronterera.
- En l'actualitat, **no hi ha cap instrument internacional jurídicament vinculant** que abordi els riscos i els perjudicis per a la salut humana i el medi ambient en totes les etapes del cicle del plàstic.
- Al març de 2022, es va dictar la [Resolució de la Assemblea de les Nacions Unides per al Medi Ambient](#) "**Finalitzar la contaminació per plàstics: cap a un instrument jurídicament vinculant**":
 - S'elaborarà nou tractat de contaminació per plàstics (objectiu: **2024**).
 - S'han de considerar els elements següents en el desenvolupament del nou tractat, entre d'altres aspectes: obligacions i mesures globals al llarg de tot el cicle de vida dels plàstics, inclòs el **disseny del producte, el consum i la gestió de residus**.

3. Principals novetats normatives a l'àmbit europeu

3.1 L'Estratègia de la Unió Europea per al plàstic (2018)

- Pla d'Acció de Economia Circular (2015): els plàstics són uns dels àmbits prioritaris. S'anuncia l'elaboració d'una **estratègia respecte als plàstics**.
- Estratègia per al plàstic: va proposar mesures encaminades a millorar la reciclabilitat, recollida, classificació, reciclatge i contingut reciclat dels productes plàstics (disseny que faciliti el reciclatge), reduir els plàstics d'un sol ús, microplàstics i regular el plàstics biodegradables).
- **Un dels objectius clau de l'estratègia és que tots els envasos de plàstic comercialitzats a la UE siguin reutilitzables o es puguin reciclar d'aquí al 2030.**

3.2 La Directiva relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstics al medi (2019)

- **Objectiu:** reduir l'impacte dels 10 productes plàstics d'un sol ús que més es troben a les platges de la UE. També es refereix als productes plàstics oxodegradables i al productes de pesca que contenen plàstic.
- **Prohibicions d'introducció al mercat:** bastonets de cotó, coberteria, plats, palletes, agitadors i pals per a globus, tasses, envasos d'aliments i begudes de poliestirè expandit, i a tots els productes de plàstic oxodegradable.
- **Reduir el consum de productes plàstics i els seus impactes:** mesures de conscienciació, requisits de disseny, etiquetatge, obligacions de gestió i neteja de residus per als productors (RAP).
- Recollida selectiva del **77%** per a ampolles de plàstic el 2025 i **90% el 2029**.
- Incorporació d'un 25% de plàstic reciclat a les ampolles de begudes de PET a 2025 i 30% en **totes les ampolles de plàstic de begudes a partir del 2030**.

3.3 El nou pla d'acció d'economia circular (2020)

La Comissió adoptarà noves mesures específiques per fer front als reptes per a la sostenibilitat del plàstic (els plàstics son un dels àmbits prioritaris):

- **Microplàstics:** restricció dels microplàstics afegits deliberadament, mesures d'etiquetatge, normalització, certificació i regulació de l'alliberament no intencional de microplàstics, mètodes de mesurament dels microplàstics alliberats de forma no deliberada, publicació de dades harmonitzades sobre les concentracions de microplàstics a l'aigua de mar i sobre els efectes sobre la salut humana.
- Desenvolupament d'un marc d'actuació sobre l'etiquetatge i l'ús **de bioplàstics, plàstics biodegradables o compostables**.
- Es revisarà la Directiva 94/62/CE d'envasos.
- La Comissió establirà normes per al reciclatge segur dels plàstics diferents del PET en materials en contacte amb aliments.
- **Requisits obligatoris per als continguts reciclats** i mesures de **reducció de residus** (envasos, materials de construcció i vehicles).

3.4 La iniciativa de productes sostenibles (2022)

Comunicació de la Comissió (2022). Fer que els productes sostenibles siguin la norma.

Pedra angular: **proposta de reglament sobre disseny ecològic.**

Marc per establir **requisits de disseny ecològic per a gairebé totes les categories de béns** introduïts al mercat de la UE.

Requisit de disseny ecològic:

- Durabilitat, possibilitat de reutilització, d'actualització i de reparació, la facilitat de manteniment i la renovació del producte.
- Restriccions a la presència de substàncies que inhibeixen la circularitat.
- Consum energètic o eficiència energètica dels productes.
- Ús dels recursos o eficiència en l'ús dels recursos dels productes.
- Contingut reciclat mínim dels productes.
- Facilitat de desmuntatge, remanufacturació i reciclat de productes i materials.
- Impacte ambiental dels productes durant el seu cicle de vida: petjada de carboni i la seva empremta ambiental.
- **Prevenició i reducció de residus, inclosos els residus d'envasos.**

3.4 La iniciativa de productes sostenibles (2022)

Comunicació de la Comissió (2022). Fer que els productes sostenibles siguin la norma.

Envasos: varien enormement en funció de la categoria de productes, **haurien de ser un dels aspectes clau a abordar a l'hora d'elaborar normes específiques de disseny ecològic** (complement a la Directiva relativa als envasos i residus d'envasos).

Altres mesures

Passaport digital dels productes: permetrà que els productes s'etiquetin, identifiquin i vinculin a dades pertinents per a la seva circularitat i sostenibilitat.

Contractació pública: establiment de criteris obligatoris des de la Unió Europea que els Estats Membres hauran de complir.

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

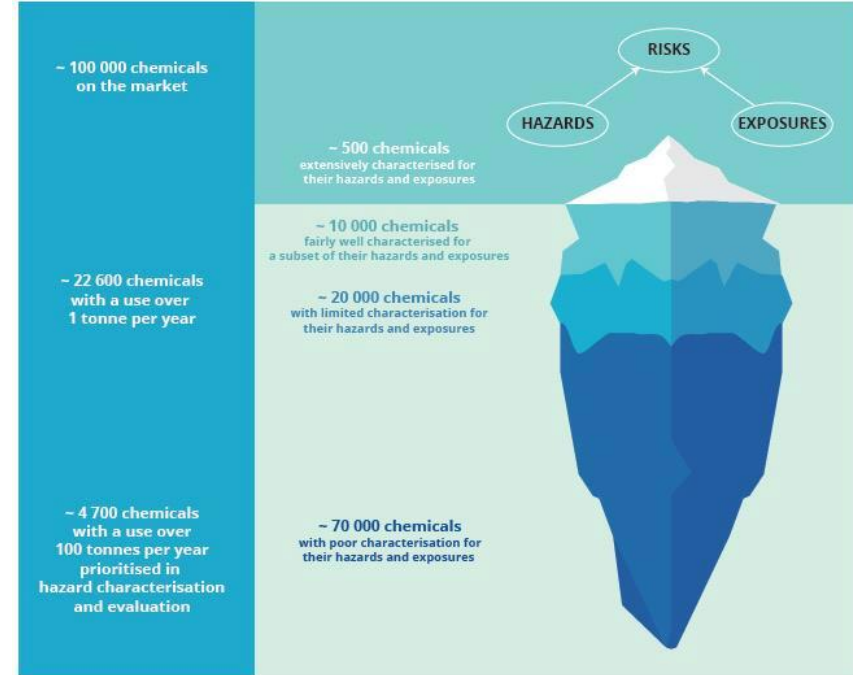
- [Consulta pública per a la revisió de la Directiva de residus de 2008](#) (fins a l'agost de 2022).
- [Revisió de la Directiva d'envasos](#) (prevista per al 2022).
 - Aspectes que es van valorar: millorar el **disseny** per a la reutilització i promoure el reciclatge d'alta qualitat, mesures per reduir el **sobreembalatge**, promoure la reutilització, **restringir l'ús d'alguns materials d'embalatge a determinades aplicacions**, **reduir la complexitat** dels materials d'embalatge; introduir objectius de contingut reciclat per a formats d'envasos específics, introduir criteris i objectius mínims obligatoris de **contractació pública**.
- [Revisió de la normativa sobre els materials en contacte amb aliments](#) (prevista per al 2022).
- [Revisió de la normativa sobre materials plàstics reciclats destinats a estar en contacte amb aliments](#) (prevista per al 2022). Procediment d'avaluació per a materials diferents al PET.

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

- Proposta de regulació sobre les **afirmacions ecològiques dels productes i organitzacions (prevista per al 2022)**: importància del mètode de la petjada ambiental.
 - Estratègia tèxtil (2022): s'abordarà l'exactitud de les declaracions ecològiques sobre l'ús de polímers plàstics reciclats en roba quan aquests polímers no procedeixen del **reciclatge de fibra a fibra**, sinó, en particular, **d'ampolles de PET**.
- **Proposta de Directiva sobre l'empoderament dels consumidors per a la transició verda (presentada al 2022)**:
 - Prohibició d'exhibir un segell de sostenibilitat que no estigui basat en un esquema de certificació o no establert per les autoritats públiques.
 - Prohibició de les declaracions ambientals genèriques utilitzades en la comercialització cap als consumidors, quan no es puguin demostrar l'excel·lent rendiment ambiental del producte d'acord amb l'**etiqueta ecològica de la UE**, sistemes d'etiquetatge ecològic reconeguts oficialment als Estats membres u altres normatives de la Unió Europea (exemple, anàlisi del cicle de vida o petjada ambiental).
 - Prohibició de fer una declaració ambiental sobre tot el producte, quan en realitat només es refereix a un aspecte determinat del producte.
 - Es considera una pràctica enganyosa quan un producte es comercialitza com "fet amb material reciclat per a donar la impressió que tot producte està fet de material reciclat", quan en realitat únicament l'envàs està fet de material reciclat.

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

- Estratègia de sostenibilitat per les substàncies químiques de 2020 + full de ruta REACH de 2022:
 - S'ha de garantir un ús més segur i sostenible de totes les substàncies químiques i promoure que es redueixen al mínim.
 - Major restricció de substàncies químiques (prohibicions de grup).
 - **Bisfenol A** (restricció prevista per a al 2022), **PVC**, **PFA**s.
 - De 2000 substàncies restringides actualment, fins a 12000 al 2030.

Font: Comissió Europea (2020).

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

- **Microplàstics**

- [Iniciativa de la Comissió relativa als microplàstics alliberats de forma accidental de pneumàtics, tèxtils i grànuls de plàstic](#). Objectiu: presentar una proposta de norma reglamentària el 4t trimestre de 2022:
 - S'adreça als majors contribuents de microplàstics en el context europeu actual (gairebé 2/3 de les emissions totals).
 - Desenvolupar mesures d'etiquetatge, normalització, certificació i regulació de l'alliberament de forma no deliberada de microplàstics, incloses mesures per augmentar la captura d'aquests materials a totes les etapes rellevants del cicle de vida dels productes.
- Es complementa amb la revisió de la normativa sobre el tractament de les aigües residuals urbanes, d'aigües de bany, emissions industrials, sobre l'estratègia marina, la revisió de les llistes de contaminants que afecten les aigües superficials i subterrànies, sobre llots de depuradora, estratègia sobre disseny i la fabricació de productes tèxtils sostenibles, i amb la Iniciativa sobre Productes Sostenibles (per exemple, **disseny per al tèxtil, procés de fabricació i filtres per a les rentadores**).

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

Microplàstics

- L'Agència Europea de Substàncies Químiques (ECHA) → va **proposar a la Comissió prohibir els productes que contenen microplàstics afegits** (cert tipus de cosmètics, productes de neteja i bugaderia, fertilitzants, productes fitosanitaris i recobriments de llavors, pintures...) al 2019.
- La proposta apuntava a una restricció de gran abast sobre l'ús intencional de microplàstics en concentracions superiors al 0,01 % en pes per a productes comercialitzats a la UE/EEE (Agència Europea de Substàncies Químiques, 2020) . Amb aquesta proposta s'estima que es reduirien les emissions en un 90%.
- Després del període de consulta pública, els Comitès d'Avaluació de Riscos (RAC) i d'Anàlisi Socioeconòmic (SEAC) han adoptat els seus projectes de dictamen sobre la proposta. L'opinió consolidada del RAC es va adoptar el juny del 2020 i la del SEAC el desembre del 2020. Tots dos van donar suport a la proposta de l'ECHA però van fer algunes recomanacions (per exemple, mida a restringir) perquè la Comissió Europea les consideri a la fase de presa de decisions.
- D'acord amb el "[Pla de acció contaminació zero de la UE](#)" (2021): reduir 50% de deixalles plàstiques al mar i un 30% de microplàstics alliberats al medi, respecte al 2016.

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

- [Comunicació de la Comissió sobre els plàstics de base biològica, biodegradable i compostables](#) (previst per al 2022):
 - Avaluació de les aplicacions en què aquest ús pugui ser beneficiós per al medi ambient, i dels criteris per a aquestes aplicacions.
 - El seu objectiu serà garantir que l'etiquetatge d'un producte com a “biodegradable” o “compostable” **no indueixi els consumidors** a l'error de rebutjar-los d'una manera que generi abocaments o contaminació per plàstics per ser inadequades les condicions ambientals o insuficient el temps per degradar-los.
 - **Un material biodegradable no sempre és compostable.**
 - Segons l'Estratègia per al plàstic de la UE (2018): la majoria dels plàstics actualment presentats com a biodegradables només es degraden, en general, en condicions específiques i, per tant, poden també perjudicar als ecosistemes. La biodegradació a l'entorn marí és especialment difícil. Si es barregen plàstics compostables i plàstics convencionals en el procés de reciclatge, això pot **afectar la qualitat dels materials reciclats.**

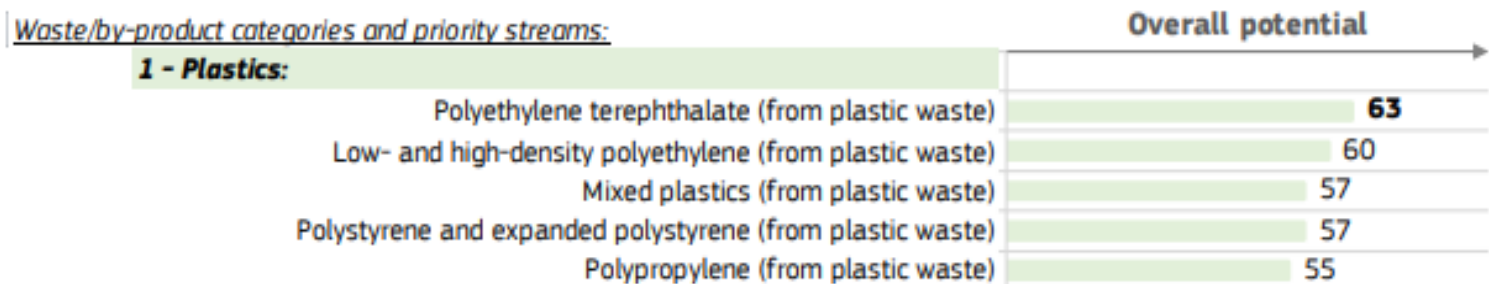
3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

- [Proposta de revisió de la Directiva de Emissions Industrials](#) (presentada a l'abril de 2022):
 - “Assolir els objectius de la Unió pel que fa a una economia neta, circular i climàticament neutra per a l'any 2050 requereix una **transformació profunda de l'economia de la Unió**”.
 - Objectiu: estimular una profunda transformació agroindustrial per assolir els objectius de contaminació zero, neutralitat de carboni, un entorn no tòxic i una economia circular.
 - 1T 2024 – 4T 2027: revisions dels BREF.
 - Nous elements pels BREF: economia circular, la descarbonització i el medi ambient menys tòxic.
 - Els permisos haurien d'establir, sempre que sigui possible, **valors límit de rendiment ambiental obligatoris en els nivells de consum i eficiència dels recursos**, inclòs l'ús d'aigua, energia i, basats en els nivells de rendiment ambiental associats a les millors tècniques disponibles.

3.5 Normativa de la UE en procés d'aprovació o revisió

Fi de la condició de residu o criteris per a la declaració de subproductes per a diversos plàstics

- El març de 2022 el Centre Comú d'Investigació de la Comissió (JRC) va publicar l'informe: "[Scoping possible further EU-wide end-of waste and by-product criteria](#)".
- Aquest informe proposa 5 principals fluxos de residus plàstics per al desenvolupament posterior de criteris harmonitzats per a la fi de condició de residu o declaració de subproducte:

Font: JRC (2022)

4. El plàstics a la planificació i normativa de Espanya

4.1 Els plàstiques a la planificació i normativa d'Espanya

- Estratègia espanyola d'economia circular: Espanya circular 2030.
- I Pla d'Acció d'Economia Circular 2021-23.
- **Elaboració i aprovació d'un Pla d'acció per als plàstics:**
 - Evitar l'abandonament de plàstics en el medi ambient.
 - Fomentar **la prevenció** de la generació de residus de plàstic.
 - Augmentar la taxa de reciclatge i reutilització de plàstics.
 - Fomentar els usos posteriors dels plàstics mitjançant el seu reciclat i la seva sortida al mercat i **disminuir la dependència de la matèria primera fòssil verge.**
 - Millorar la informació i el coneixement d'aquest sector.
 - Es proposaran *“una sèrie de mesures que implicaran l'acció no només de les administracions públiques, sinó també de **tots els agents del cicle de valor dels plàstics**”*.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

	Termini de transposició
Directiva 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus (Directiva de residus)	05/07/2020
Directiva 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient (Directiva SUP)	03/07/2021

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Finalitat (art. 1):

- **Prevenió i reducció de la generació de residus** i dels impactes adversos de la seva generació i gestió.
- **Reducció de l'impacte global de l'ús dels recursos** i la millora de l'eficiència
- **Protegir el medi ambient i la salut humana.**
- **Fer la transició a una economia circular i baixa en carboni** amb models empresarials, productes i materials innovadors i sostenibles.
- **Prevenir i reduir l'impacte de determinats productes de plàstic a la salut humana i al medi ambient.**

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Prevenió de residus

Nou títol dedicat a la prevenció de residus (títol II)

Objectius de la prevenció de residus (art. 17):

Les polítiques de prevenció de residus s'encaminaran a assolir un objectiu de reducció en pes dels residus generats, conforme al següent calendari:

	2020	2025	2030
Reducció en pes del residus respecte als generats el 2010	(establert per la Llei 22/2011, derogada)		
	10%	13%	15%

El govern establirà reglamentàriament **objectius específics de prevenció i/o reutilització per a determinats productes**, en especial, per aparells elèctrics i electrònics, piles i acumuladors, tèxtils i mobles, envasos i materials i productes de construcció.

Mesures de prevenció pel que fa a la generació de residus (art. 18):

- Obligacions per a les administracions públiques
- Obligacions per al sector HORECA
- Obligacions per als comerços

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Mesures de prevenció dirigides a les AAPP	Termini
Promoure i donar suport als models de producció i de consum sostenibles i circulars.	
Fomentar el disseny, la fabricació i l'ús de productes que siguin eficients en l'ús de recursos, duradors i fiables, reparables i reutilitzables.	
Fomentar la reutilització , en particular, per als envasos i la reparació.	
Reduir la <u>generació de residus, també en la producció industrial</u> i en la fabricació.	
Fomentar la reducció del contingut de substàncies perilloses en materials i productes d'acord amb els requisits legals harmonitzats establerts a escala de la Unió Europea (de conformitat amb el previst en aquestes normes, estarà prohibida la utilització de ftalats i bisfenol A en envasos).	
Identificar els productes que constitueixen les principals fonts d' <u>escombraries disperses</u> i adoptar les mesures adequades per prevenir i reduir-la, en particular, en el medi marí (restriccions mitjançant real decret)	
<u>Promoure i facilitar la reincorporació de subproductes o de matèries, substàncies o objectes per als quals s'ha declarat la fi de la condició de residu.</u>	
Fomentar la venda de <u>productes a granel</u> , la venda i l'ús d' <u>envasos o dispositius reutilitzables</u> en els comerços.	
Fomentar el consum d'aigua potable a les seves dependències i altres espais públics, mitjançant l'ús de fonts o d'envasos reutilitzables.	

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Mesures de prevenció dirigides al sector HORECA i comerços	Actor a qui va dirigida	Termini
Oferir la possibilitat de consum d'aigua no envasada de manera gratuïta.	HORECA	10/04/22
Destinar el 20% de la seva àrea de vendes a l'oferta de <u>productes presentats sense embalatge primari</u> , inclosa la venda a granel o mitjançant envasos <u>reutilitzables</u> .	Comerços minoristes d'alimentació $\geq 400 \text{ m}^2$	01/01/23
Hauran d'acceptar l'ús de recipients reutilitzables.	Tots els establiments d'alimentació que venguin productes frescos i begudes, així com aliments cuinats	10/04/22

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Títol V. Reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient

Art. 55. **Reducció** del consum de determinats productes de plàstic d'un sol ús

Art. 56. **Prohibició** de determinats productes de plàstic

Art. 57. Requisits de **disseny** per a recipients de plàstic per a begudes

Art. 58. Requisits de **marcatge** de determinats productes de plàstics d'un sol ús

Art. 59. **Recollida separada d'ampolles de plàstic**

Art. 60. Règims de **responsabilitat ampliada del productor**

Art. 61. **Mesures de conscienciació**

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Reducció del consum de determinats productes de plàstic d'un sol ús (art. 55)

Directiva SUP: reducció ambiciosa i sustentada + unificació de regulacions autonòmiques

Productes afectats	1) Gots per a begudes, incloses les tapes i els taps. 2) Recipients per a aliments, com ara caixes, amb tapa o sense, utilitzats per tal de contenir aliments que: a) Estan destinats al consum immediat, in situ o per emportar. b) Normalment es consumeixen al mateix recipient. c) Estan preparats per al consum sense cap altra preparació posterior.	ALTRES PRODUCTES AFECTATS: Sempre que siguin no compostables: • Safates de plàstic que siguin envasos. • Productes monodosi de plàstic. • Anelles de plàstic que permeten agrupar diversos envasos individuals i pals de plàstic usats en el sector alimentari com suports de productes (pals de caramels, de gelats i d'altres productes).
Objectius de reducció de la seva comercialització	• 2026: reducció del 50 % en pes, respecte a 2022. • 2030: reducció del 70 % en pes, respecte a 2022. Si no es compleixen: el MITECO pot aprovar un reglament per revisar el calendari i incorporar altres mesures.	• En funció dels resultats, el MITECO podrà establir reglamentàriament mesures encaminades a assolir una <u>reducció significativa</u>: establiment d'un <u>calendari de reducció</u>.
Obligacions per als comercialitzadors	• Fomentaran <u>l'ús d'alternatives reutilitzables o d'altre material no plàstic</u>. • A partir de l'1 de gener de 2023, s'haurà de <u>cobrar un preu per cadascun dels productes de plàstic</u> inclosos en la part A de l'annex IV que es lliuri al consumidor, diferenciant-lo en el tiquet de venda.	• Avançaran en una reducció del seu consum: substitució d'aquests productes de plàstic preferentment per alternatives reutilitzables i d'altres materials com ara <u>plàstic compostable</u>, fusta, paper o cartró.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Prohibició d'introducció en el mercat de determinats productes de plàstic (també aplicable als stocks no comercialitzats encara) (art. 56)

Productes afectats

Annex IV.B. Productes als quals se'ls aplica la restricció des del 03/07/2021:

- 1) **Bastonets de cotó**, excepte productes sanitaris.
- 2) **Coberts** (forquilles, ganivets, culleres...).
- 3) **Plats**.
- 4) **Palletes**, excepte si entren a l'àmbit d'aplicació del Reial decret 1591/2009, de 16 d'octubre.
- 5) **Agitadors** de begudes.
- 6) **Palets** destinats a subjectar i anar units a globus, a excepció dels globus per a usos i aplicacions industrials i professionals que no es distribueixen als consumidors, inclosos els mecanismes d'aquests palets.
- 7) **Recipients per a aliments** fets de **poliestirè expandit**.
- 8) **Els recipients per a begudes fets de poliestirè expandit**, incloent-hi les tapes i els taps.
- 9) **Els gots per a begudes fets de poliestirè expandit**, incloses les tapes i els taps.

ALTRES PRODUCTES AFECTATS:

- Qualsevol producte de plàstic fabricat amb plàstic oxodegradable.
- Microesferes de plàstic de menys de 5 mil·límetres afegides intencionadament (s'estarà al previst en el Reglament REACH).

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Requisits de disseny per a recipients de plàstic per a begudes (art. 57)

Productes afectats	Annex IV.C Recipients per a begudes de fins a 3 litres de capacitat , i els envasos compostos per a begudes, inclosos les seves tapes i taps.	- A partir del 3 de juliol de 2024, només es podran introduir al mercat <u>quan les tapes i taps romanguin units al recipient durant la fase d'utilització prevista d'aquest producte.</u> - Les tapes i taps de metall amb segells de plàstic no es consideraran de plàstic.
	Annex IV.E Ampolles fins a 3 litres.	- A partir de l'1 de gener de 2025, només podran introduir-se al mercat les <u>ampolles de tereftalat de polietilè (PET)</u> si contenen almenys un 25% de plàstic reciclat. - A partir de l'1 de gener de 2030, només podran introduir-se al mercat si contenen un <u>30% de plàstic reciclat.</u>
Obligacions per als sistemes de RAP	- Establiran mesures per assegurar el compliment d'aquests objectius de disseny, facilitant la disponibilitat dels materials en qualitat i quantitat suficients. - S'haurà de <u>destinar part del PET recuperat a la fabricació de PET reciclat.</u>	
Informació sobre % de plàstic reciclat	Les ampolles de plàstic esmentades poden contenir informació sobre el percentatge de plàstic reciclat que contenen.	
Comissió de coordinació en matèria de residus	Podrà valorar l'establiment de les mesures necessàries per a la consecució dels objectius previstos en aquest article i valorarà impulsar el <u>desenvolupament d'un mercat secundari de PET reciclat a Espanya.</u>	

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Requisits de marcatge de determinats productes de plàstics d'un sol ús (art. 58)- aplicable des del 3/07/2021

Productes afectats

- 1) **Compreses, tampons** higiènics i aplicadors de tampons.
- 2) **Tovallolletes humides** per a higiene personal i per a usos domèstics.
- 3) Productes del **tabac** amb filtres i filtres comercialitzats per utilitzar-se en combinació amb productes del tabac.
- 4) **Gots** per a begudes.

Objectius del marcatge

Informar els consumidors sobre les opcions adequades de gestió dels residus del producte o els mitjans d'eliminació dels residus que s'han d'evitar per a aquest producte, en consonància amb la jerarquia de residus; i sobre la presència de plàstics en el producte i el **consegüent impacte ambiental negatiu de l'abandonament d'escombraries disperses** o dels mitjans inadequats d'eliminació de residus del producte en el medi ambient.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Recollida separada d'ampolles de plàstic (art. 59)

Annex IV. E

Productes afectats

Ampolles per a begudes de fins a 3 litres de capacitat (no usos mèdics especials).

Objectius: % respecte a
l'introduït al mercat

2023	2025	2027	2029
70%*	77%	85%*	90%

SDDR

En cas que no es compleixin els objectius fixats el 2023 o el 2027, a nivell nacional, s'implantarà a tot el territori en el termini de dos anys un **sistema de dipòsit, devolució i retorn** per a aquests envasos que garanteixi el compliment dels objectius el 2025 i 2029, de conformitat amb el que estableixi la **normativa reglamentària en matèria d'envasos i residus d'envasos**.

A més de les ampolles de plàstic, es podran incloure altres envasos i residus d'envasos, de manera que es garanteixi la viabilitat tècnica, ambiental i econòmica.

El govern ha d'establir els règims de RAP per reglament (art. 60)		Costos que han d'assumir
Annex IV (F) <u>Apartat 1</u> 1.1) Recipients per a aliments , com ara caixes, amb tapa o sense, utilitzats per tal de contenir aliments que: a) Estan destinats al consum immediat, in situ o per portar. b) Normalment es consumeixen en el propi envàs. c) Estan llestos per al consum sense cap altra preparació posterior, com cuinar, bullir o escalfar, excepte els recipients per a begudes, els plats i els envasos i embolcalls que contenen aliments. 1.2) Envasos i embolcalls fabricats amb un material flexible que contenen aliments destinats a un consum immediat en el propi embolcall o envàs sense cap altra preparació posterior. 1. 3) Recipients per a begudes de fins a tres litres de capacitat , però no els recipients per a begudes de vidre o metall amb taps i tapes fets de plàstic. 1.4) Gots per a begudes , inclosos les seves tapes i taps. 1. 5) Bosses de plàstic lleugeres. <u>Apartat 2</u> 2. 1) Tovallolletes humides per a higiene personal i per a usos domèstics. 2. 2) Globus , excepte els globus per a usos i aplicacions industrials i professionals, que no es distribueixen als consumidors. 2.3. Tabac amb filtre i filtres.	01/01/25 per als productes de plàstic d'un sol ús no envasos de l'apartat 1 i 2.1 i 2.2.	06/01/23 per a la resta de productes Apartat 1: A més dels costos que s'estableixin conforme a l'article 43, els costos següents en la mesura que no estiguin ja inclosos: - Els costos de les mesures de conscienciació. - Els costos de la recollida dels residus dels productes rebutjats en els sistemes públics de recollida, inclosa la infraestructura i el seu funcionament, i el posterior transport i tractament dels residus. - Els costos de la neteja dels abocaments d'escombraries disperses generades pels productes esmentats i del transport i tractament posteriors. Apartat 2: - Els costos de les mesures de conscienciació. - Els costos de la neteja dels abocaments d'escombraries disperses generades pels productes esmentats, inclosa la neteja en les infraestructures de sanejament i depuració, i del seu posterior transport i tractament i - Els costos de la recollida de dades i de la informació, ja siguin de recollides regulars com puntuals a causa d'abocaments esporàdics o escombraries disperses al medi. - En el cas dels productes de tabac, els seus productors sufragaran també els costos de la recollida dels residus dels productes rebutjats en els sistemes públics de recollida, inclosos la infraestructura i el seu funcionament i el posterior transport i tractament dels residus. Els costos poden incloure l'establiment d'infraestructura específica per a la recollida dels residus d'aquests productes. Així mateix, podran incloure costos associats a mesures per al desenvolupament d'alternatives i mesures de prevenció amb la finalitat de reduir la generació de residus i incrementar la valorització material.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Mesures de conscienciació a adoptar per les AAPP (art. 61)

Productes	Mesures de conscienciació
Annex IV Apartat F + productes d'higiene femenina+ arts de pesca Apartat F: Recipients per a aliments. Envasos i embolcalls fabricats amb un material flexible que contenen aliments destinats a un consum immediat. Recipients per a begudes de fins a tres litres de capacitat Gots per a begudes, incloses les tapes i els taps Bosses de plàstic lleugeres Tovallolletes humides Globus Productes del tabac amb filtre i filtres comercialitzats per utilitzar-se en combinació amb productes del tabac.	• Informar els consumidors i per incentivar-hi un comportament responsable, en especial dels joves, per tal de reduir l'abandonament d'escombraries disperses dels productes de plàstic d'un sol ús enumerats. • La disponibilitat d'alternatives reutilitzables, els sistemes de reutilització i les opcions de gestió de residus disponibles per a aquests productes de plàstic, així com les millors pràctiques en matèria de gestió. • L'impacte de l'abandonament d'escombraries disperses i altres formes inadequades d'eliminació de residus d'aquests productes de plàstics. • L'impacte que té en el sistema de clavegueram l'eliminació inadequada dels residus d' aquests productes de plàstic d'un sol ús.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Definició de producte de plàstic d'un sol ús: un producte fabricat totalment o parcialment amb plàstic i que no ha estat concebut, dissenyat o introduït al mercat per completar, dins del seu període de vida, múltiples circuits o rotacions mitjançant la seva devolució a un productor per ser emplenat o reutilitzat amb **la mateixa finalitat per al que va ser concebut** (art. 2).

Recipients (art. 51): els recipients per a aliments tindran la consideració de producte de plàstic d'un sol ús quan, **a més de complir els criteris enumerats en la definició**, **la tendència a convertir-se en escombraries disperses**, a causa del volum o la mida, en particular les porcions individuals, exerceixi un paper decisiu. Amb aquesta finalitat s'utilitzarà la informació resultant de l'aplicació del que estableix l'article 18.1.k) (identificació per part de les AAPP).

Interpretació: [Directrius de la Comissió relatives als productes de plàstic d'un sol ús d'acord amb la Directiva \(UE\) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient.](#)

- La definició de plàstics ha d'incloure els articles de cautxú polimèrics i els plàstics d'origen biològic i biodegradables, independentment de si s'han obtingut a partir de biomassa o estan dissenyats per biodegradar-se amb el temps.
- **S'inclouen els productes amb recobriment o revestiment plàstic** a la superfície d'un material de paper o de cartró o altre material per protegir contra l'aigua o el greix.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Impost sobre envasos de plàstic no reutilitzables (01/01/2023)

- **Fet imposable: fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels envasos de plàstic no reutilitzables.**
- Recau sobre la utilització d'envasos no reutilitzables que continguin plàstic, tant si es presenten buits com si es presenten contenint, protegint, manipulant, distribuint i presentant mercaderies.
- **Finalitat:** foment de la prevenció de la generació de residus d'envasos de plàstic no reutilitzables, així com el foment del reciclatge dels residus plàstics i contribuir a la circularitat d'aquest material.
- **El tipus impositiu és de 0,45 euros per quilogram de plàstic que continguin els productes.**
- Inscripció en el registre d'obligats tributaris.
- No es gravarà:
 - **Plàstic reciclat (durant 12 primers mesos, declaració responsable del fabricant; després certificat amb norma UNE).**
 - Petites importacions o adquisicions intracomunitàries d'envasos (< 5 quilograms de plàstic no reciclat).
 - Envasos relacionats amb usos mèdics o sanitaris.
 - Rotlles de plàstic per a enfilats d'ús agrícola i ramader.
 - Exportació d'envasos.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Impost sobre envasos de plàstic no reutilitzables (01/01/2023)

- **Concepte d'envàs a efectes de l'impost:** *“tots els articles dissenyats per contenir, protegir, manipular, distribuir i presentar mercaderies, incloent-hi dins aquests tant els definits a l'article 2.m) d'aquesta llei, com qualsevol altre que, no trobant encaix en aquesta definició, estiguin destinats a complir les mateixes funcions i que puguin ser objecte d'utilització en els mateixos termes, llevat que aquests articles formin part integrant d'un producte i siguin necessaris per contenir, sustentar o preservar aquest producte durant tota la vida útil i tots els seus elements estiguin destinats a ser usats, consumits o eliminats conjuntament”.*
- **Concepte més ampli d'envàs que el de la normativa d'envasos.**

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Residus de construcció i demolició

- **Objectius** de preparació per a la reutilització, reciclat i valorització material: mateix objectiu que la Directiva de residus per a 2020 (70%). Algunes CCAA van anar més enllà: Galícia (75% per a 2025) i Illes Balears (80% per a 2030).
- S'hauran de retirar les **substàncies perilloses** en les obres de demolició (com amiant).
- **Classificació** (juliol de 2022):
 - No perillosos, almenys: fusta, fraccions de minerals (formigó, maons, rajoles, ceràmica i pedra), metalls, vidre, **plàstic** i guix.
 - Elements susceptibles de ser reutilitzats.
- **Demolició selectiva** (obligatòria a partir de gener de 2024).
- Demolicions **previ estudi de gestió de residus** o que identifiqui les quantitats que es preveu generar de cada fracció i prevegi el seu tractament.
- S'establirà reglamentàriament l'obligació de **disposar de llibres digitals de materials**.
- S'establiran requisits d'**ecodisseny** per als projectes de construcció i edificació.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Altres RAP (DF 7)

- Reglamentàriament, en el termini màxim de 3 anys: règims de responsabilitat ampliada del productor per als **tèxtils, els mobles i els estris, i els plàstics d'ús agrari no envasos**.
- Opcionalment, càpsules de cafè monodosi (mentre, sistemes voluntaris) i tovalloletes humides no incloses a l'article 60.1.

Altres mesures que afectaran als plàstics

- **Impost sobre el dipòsit de residus a abocadors**, la incineració i la coïncineració de residus + taxes de pagament per generació.
- **Contractació pública**: s'hi inclouran productes d'alta durabilitat, reutilitzables i reparables i de materials fàcilment reciclables, així com productes fabricats amb materials procedents de residus, o subproductes. Es fomentarà la compra de productes amb etiqueta ecològica de la UE.
- Es regulen els procediments mitjançant els quals es poden aplicar els conceptes de **subproducte i de fi de condició de residus**, deixant la possibilitat d'aplicació també a nivell autonòmic.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Sancions relatives a l'impost d'envasos

Infraccions greus	Sanció
a) La manca d'inscripció al Registre territorial de l'impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables.	Multa pecuniària fixa de 1.000 euros.
b) La manca de nomenament d'un representant pels contribuents no establerts al territori esmentat.	Multa pecuniària fixa de 1.000 euros. S'incrementarà un 25% si existeix comissió repetida d'infraccions tributàries.
c) La falsa o incorrecta certificació per l'entitat degudament acreditada, de la quantitat de plàstic reciclat, expressada en quilograms, continguda als productes que formen part de l'àmbit objectiu de l'impost.	Multa pecuniària proporcional del 50% de l'import de les quotes de l'impost que s'haguessin pogut deixar d'ingressar amb un import mínim de 1.000 euros.
d) El gaudi indegut per part dels adquirents dels productes que formen part de l'àmbit objectiu de l'impost de les exempcions recollides a l'article 75.a) i g) per no ser la destinació efectiva dels productes la consignada en aquestes lletres.	Multa pecuniària proporcional del 150% del benefici fiscal indegutament gaudit, amb un import mínim de 1.000 euros.
e) La consignació incorrecta a la factura o al certificat de les dades a què fa referència l'article 82.9.	Multa pecuniària fixa de 75 euros per cada factura o certificat emès amb la consignació incorrecta de les dades a què fa referència l'article 82.9.

4.2 Els plàstics a la Llei 7/2022 de residus i sòls contaminats per a una economia circular

Tipificació de noves infraccions en la LRSCEC relatives als plàstics (art. 108)

- **Molt greu**: comercialització de productes prohibits en aplicació de l'article 56, o en desenvolupament de l'article 37, és a dir, determinats productes de plàstic prohibits.
- **Molt greu**: l'elaboració, importació o adquisició intracomunitària de productes amb substàncies o preparats prohibits per la perillositat dels residus que generen.
- **Greu**: l'incompliment de l'obligació d'establiment de recollida separada per a les fraccions de residus esmentades als articles 25 (plàstic), 29 i 30, així com l'incompliment dels percentatges màxims d'impropis que, si escau, s'estableixin.
- **Greu**: l'incompliment dels objectius quantitatius i/o qualitatius aplicables, si escau, als sistemes de responsabilitat ampliada del productor, quan així ho determini la normativa específica dels diferents fluxos de residus.

S'endureixen les sancions respecte a la legislació anterior

En el cas d'infraccions molt greus: multa des de 100.001 euros fins a **3.500.000 euros**.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Transposició de la normativa de la UE

	Termini de transposició
Directiva (UE) 2018/852, de 30 de maig, per la qual es modifica la Directiva 94/62/CE relativa als envasos i residus d'envasos	05/07/2020

- ▶ **Aplicar els preceptes referits als envasos de plàstic d'un sol ús de la Directiva (UE) 2019/904**, del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient (**Directiva SUP**)

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Objecte (art. 1):

- **Prevenir i reduir l'impacte dels envasos i de la gestió dels residus sobre el medi ambient al llarg de tot el cicle de vida.**
- S'estableixen mesures destinades a:
 - **Prevenició de la producció de residus d'envasos (objectiu prioritari).**
 - **Reutilització d'envasos.**
 - **Reciclatge i valorització de residus d'envasos.**
 - **Reducció de l'eliminació.**
 - **Reducció dels residus dispersos.**
- **Contribuir a la transició cap a una economia circular.**

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Noves definicions (art. 2):

- “Envàs reutilitzable”, “envàs compost”, “ecodisseny”, “envàs de servei”.
- **“Reciclabilitat dels envasos”**: **capacitat de reciclatge efectiva** dels residus d'envasos, que es determina considerant els criteris següents:
 - Que siguin **recollits separatament de manera eficaç**.
 - Que **no presentin característiques, elements o substàncies que n'impedeixin la classificació i la separació, el reciclatge o limitin l'ús posterior del material reciclat**.
 - Que siguin **reciclat a escala industrial** amb processos comercials que garanteixin una **qualitat suficient** del material reciclat per als seus usos posteriors, i en una **quantitat superior al 50%** de la massa dels residus recollits d'aquest tipus d'envàs.
- **Envasador i productor del producte a la venda a distància o comerç electrònic.**

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Objectius de prevenció (art. 6):

	2025	2030
Reducció en pes del residus respecte als generats el 2010 (en línia amb els objectius de prevenció generals de la Llei 7/2022)	13%	15%
Objectius de reciclabilitat/reutilització		Tots els envasos posats al mercat han de ser reciclables el 2030 , i <u>si és possible, reutilitzables</u> .
Reducció del nombre d'<u>ampolles per a begudes</u> comercialitzades respecte a 2022		20%
Compliment de les reduccions de la comercialització d'envasos d'un sol ús de la Llei 7/2022	Avanç progressiu <u>cap a la fi de la comercialització d'envasos d'un sol ús</u>	

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Mesures de prevenció per a AAPP (art. 7):

- Adoptaran les **mesures oportunes relatives al disseny, procés de fabricació, distribució, comercialització i consum dels envasos**.
- En el disseny i avaluació de les possibles mesures de prevenció, es **promouran els estudis i anàlisis de cicle de vida**, les **anàlisis cost econòmic/benefici ambiental** i altres eines similars.
- Mesures a adoptar:

Fomentar el consum d'aigua potable als edificis i espais públics a través de fonts, o l'ús d'envasos reutilitzables	-
Implantar alternatives a la venda i distribució de begudes envasades i gots d'un sol ús en esdeveniments festius, culturals o esportius + garantir accés a aigua potable no envasada	2023
Evitar la utilització d'envasos superflus (acords voluntaris)	-

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Mesures de prevenció per a altres agents (art. 7):

Mesures de prevenció	Agent a qui va dirigida	Data
Presentar fruites i verdures fresques sense envasar (a granel), excepte fruites i hortalisses envasades en lots d'1,5 kg o més, o quan presentin un risc de deteriorament	Comerços minoristes	01/01/2023
Fomentar la venda a granel d'aliments quan l'envàs no aporta valor afegit i destinació del 20% de la superfície a l'oferta de productes sense embalatge primari, inclosa la venda a granel o mitjançant envasos reutilitzables	Comerços minoristes d'alimentació amb superfície de 400 m2 o més	01/01/2023
Informar dels impactes ambientals i les obligacions de gestió dels residus d'envasos dels productes que adquireixin	Comerços minoristes amb superfície útil de 300 m2 o més + plataformes de comerç electrònic i venda a distància	01/01/2023
Oferir als clients la possibilitat de consum d'aigua no envasada de manera gratuïta	Sector HORECA	(Llei 7/2022, residus: 10/04/2022)
Alternatives a la venda i distribució de begudes envasades i de gots d'un sol ús + accés a aigua potable no envasada	Promotors d'esdeveniments festius, culturals o esportius	01/01/2023

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Objectius de reutilització de envasos (art. 8):

		2025 (%)	2030 (%)	2035 (%)
HORECA	Aigües envasades	30	50	
	Cervesa	80	90	
	Refrescos	70	80	
	Altres begudes	25	30	
DOMÈSTIC	Envasos de begudes		10	
	Altres envasos		5	10
COMERCIAL	Envasos		20	30
INDUSTRIAL	Envasos		20	30

Els envasos reutilitzables també han de ser reciclables a la fi de la seva vida útil.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Mesures de reutilització (art. 9):

	Actor a qui va dirigida	Data
Establir mesures per afavorir la reutilització dels envasos de caràcter econòmic, i acords voluntaris amb els agents econòmics . Es prioritzaran: iniciatives per a la normalització i estandardització d'envasos i la <u>substitució d'envasos d'un sol ús per envasos reutilitzables</u> i en el marc de la contractació pública .	AAPP	-
<u>Acceptar l'ús de recipients reutilitzables</u> (bosses, carmanyoles, ampolles) adequats per la naturalesa del producte adquirit, degudament higienitzats.	Establiments d'alimentació que venguin productes frescos i begudes	-
Assegurar la disponibilitat d'envasos reutilitzables pel consumidor final, de forma gratuïta o a canvi d'un preu.	Comerços minoristes amb superfície útil de 300 m2 o més	-
Oferir al punt de venda referències* de beguda en envàs reutilitzable.	Establiments minoristes d'alimentació	2025
*el núm. de referències variarà en funció de la superfície comercial dels establiments (des de 120 m2).		2026
Prestar el servei de retorn d'envasos reutilitzables.	Establiments minoristes	-

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Objectius mínims de reciclatge (art. 10):

		2025 (%)	2030 (%)	
	Reciclatge de residus d'envasos	Plàstic	50	55
		Fusta	25	30
		Metalls ferrosos	70	80
		Alumini	50	60
		Vidre	70	75
		Paper i cartró	75	85
2025 (%)	65			
2030 (%)	70			

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Mesures de promoció del reciclatge (art. 11):

Mesures de promoció del reciclatge (art. 11) - plàstic no compostable	Actor a qui va dirigida	Data
Els envasos de tereftalat de polietilè (PET) hauran de contenir almenys un 25% de plàstic reciclat	Productors	2025
Els envasos de plàstic no PET hauran de contenir almenys un 20% de plàstic reciclat	Productors	2025
Els envasos de plàstic hauran de contenir almenys un 30% de plàstic reciclat	Productors	2030
Flascons, garrafes i similars fins a 5 l hauran de contenir almenys un 35% de plàstic reciclat	Productors	2030
Pots, terrines, safates, cistelles i similars hauran de contenir almenys un 15% de plàstic reciclat	Productors	2030
Pel·lícules de plàstic utilitzades en aplicacions d'envasat primari hauran de contenir almenys un 15% de plàstic reciclat	Productors	2030
Pel·lícules de plàstic utilitzades en aplicacions d'envasat secundari o terciari hauran de contenir almenys un 30% de plàstic reciclat	Productors	2030
Palets, caixes, bidons i contenidors d'emmagatzematge hauran de contenir almenys un 60% de plàstic reciclat	Productors	2030
En el marc de la contractació pública , inclouran l'adquisició de productes en envasos reutilitzables i fàcilment reciclables, i/o en envasos fabricats amb materials reciclats	AAPP	

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

- Adaptació del règim de RAP als **requisits de la Unió Europea**.
- Creació del règim de RAP per a **envasos comercials i industrials (2025) + objectius de recollida separada (plàstic 55% el 2025, 65% el 2030, i 75% el 2035)**.
- Modificacions en el **finançament per part dels sistemes de RAP als ens locals**.
- Obligacions d'**ecodisseny i marcatge**.
- Criteris mínims perquè les contribucions financeres dels productors, en cas de compliment col·lectiu de les obligacions, es realitzin seguint criteris d'economia circular i no únicament per pes del material o pes de l'envàs (**ecomodulació**).

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

► Disseny i marcatge d'envasos (art. 12):

- Els envasos s'hauran de dissenyar de manera que al llarg de tot el seu cicle de vida es redueixi el seu **impacte ambiental i la generació de residus**.
- Només es podran introduir al mercat nacional els envasos que compleixin determinats requisits:
 - Complir nivells màxims de metalls pesants.
 - **Envasos de plàstic no compostable, incloure el % de plàstic reciclat d'acord amb norma UNE.**
 - Requisits annex III: volum i pes mínim; permetre la seva reutilització i reciclatge; minimització de l'impacte ambiental de l'eliminació dels residus; **reducció de l'ús de substàncies químiques**; ftatlats i bisfenol A "prohibits" segons REACH; característiques per als envasos compostables i biodegradables.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

Obligacions de marcatge i d'informació (art. 13):

- **Voluntari:** indicar el material del que estan compostos i % disponible per a reciclatge de qualitat (avaluació auditable i certificable per entitats alienes, revisada cada 2 anys), % reciclat (acreditable).
- **Obligació d'indicar la condició de reutilitzable de l'envàs, la fracció o contenidor** a la que s'han de dipositar quan es converteixen en residus i símbol associat al SDDR.
- Es **prohibeix el marcatge d'envasos amb les paraules “respectuós amb el medi ambient”** o equivalent que pugui induir al seu abandonament al medi.
- Els productors dels productes posaran a disposició del gestors d'envasos de forma gratuïta informació relativa a la seva composició i presència de **substàncies perilloses** per la correcta gestió dels residus.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

- **Contribució financera dels productors als sistemes de RAP (art. 23)**
- **Ecomodulació en els sistemes col·lectius**: la contribució haurà d'estar modulada per cada tipologia d'envasos similar, tenint en compte la naturalesa, **quantitat de material utilitzat** en la seva fabricació, **durabilitat**, reparabilitat, **reutilització** i reciclatge, superfluïtat, **quantitat de material reciclat** que continguin, presència de substàncies perilloses, i altres factors que afectin a la facilitat per la reutilització, al reciclat dels residus d'envasos o a la incorporació de materials reciclats, entre d'altres.
- Els sistemes col·lectius han d'establir:
 - **Bonificacions** pel compliment de criteris d'eficiència.
 - **Penalitzacions** pel desfàs en el compliment dels objectius mínims.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

Bonificacions	Penalitzacions
Superació dels objectius mínims de reciclatge	Incompliment dels objectius de reciclatge
Reducció en pes o volum mitjançant ecodisseny (sense comprometre reciclabilitat)	El nombre d' elements de l'envàs que constitueixen la unitat de venda
Millores de reciclabilitat auditada i certificada per entitats alienes als fabricants i productors del producte	La necessitat d'implementar mesures específiques per poder garantir el reciclatge de determinades categories d'envasos
Incorporació de matèries primeres secundàries procedents del reciclat d'envasos	La no reciclabilitat dels envasos
Reutilització	La presència de disruptors que afectin la seva separació, classificació o reciclatge . Ex: colors foscos per als plàstics rígids
Envasos provinents de la preparació i reutilització	Marca o logotip que pugui induir a error als consumidors o usuaris sobre la seva reciclabilitat

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Responsabilitat ampliada del productor (títol II):

Plans empresarials de prevenció i ecodisseny (art. 18):

- Estaran obligats a aplicar un **pla empresarial de prevenció i ecodisseny per 5 anys**, els productors de productes que, al llarg d'un any natural, introdueixin en el mercat una quantitat d'envasos que es determina a la norma (ex. 20 tones si es tracta exclusivament de plàstic).
- **Informació mínima que han de contenir (ex.):**
 - **Incorporació de primeres matèries secundàries**, procedents del reciclatge de residus d'envasos, en la fabricació de nous envasos fins als percentatges tècnicament i econòmicament viables.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Sistemes de depòsit, devolució i retorn:

- ▶ **Implantació obligatòria del SDDR (arts. 46 i 47).**
- ▶ Obligatori per:
 - Productors que posin al mercat **envasos reutilitzables**.
 - Envasos de beguda per un sol ús per aigües, sucres, refrescos i cerveses, quan **s'incompleixin** els requisits de recollida separada.
- **La quantia del dipòsit** serà fixada lliurement pels sistemes RAP, i haurà de ser igual o superior a 10 cèntims per unitat d'envàs, independentment del volum i material amb el qual estigui fabricat.

4.3 Els plàstics al projecte de reial decret d'envasos i residus d'envasos

Transparència i informació:

- ▶ Mecanisme de transparència, seguiment, control: **creació de la secció d'envasos al Registre de Productors del Producte** (art. 14).
- ▶ Obligatori en el termini de 3 mesos des de l'entrada en vigor del RD.
- ▶ Els **productors han de remetre anualment les quantitats en pes per tipus de material dels envasos que introdueixin al mercat**, així com el nombre d'unitats, i desglossar per a cada sistema de RAP les diferents categories d'envasos, diferenciant si són d'un sol ús o reutilitzables, d'acord amb les opcions incloses al Registre de Productors.
- ▶ Per això, han de considerar tots els elements de l'envàs: element principal, tapes i taps o qualsevol altre element de tancament, elements per a la seguretat i ús del producte (rosca, aplicador, dosificador, precinte, càpsula), elements de fixació i protecció (anelles, flex, abraçadora, material de farciment, plàstic de bombolles, cordill, angle, unió, suport, caseller), entre d'altres.

4.4 Els criteris de la fi de condició de residu i subproductes plàstics

- ▶ PROJECTE d'ordre Ministerial per la qual s'estableixen els criteris per determinar quan els residus plàstics sotmesos a tractaments mecànics i destinats a la fabricació de productes plàstics deixen de ser residu d'acord amb la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. El termini per remetre suggeriments va acabar el 23 d'octubre del 2021.
- ▶ Ordre TEC/852/2019, de 25 de juliol, per la qual es determina quan els residus de producció de material polimèric utilitzats en la producció de film agrícola per a ensitjat, es consideren subproductes d'acord amb la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

4.5 Els plàstics a la normativa autonòmica

- **Prohibició de determinats productes de plàstic:** bosses de plàstic no compostables (Navarra), vaixelles d'un sol ús (Galícia; Navarra; Illes Balears) o productes envasats en monodosi o càpsules d'un sol ús que no siguin compostables o fàcilment reutilitzables (Navarra; Illes Balears), productes que continguin microplàstics, versions no recarregables de maquinetes d'afaitar o encenedors que no garanteixin almenys 3.000 enceses, paquets de llaunes o ampolles de begudes subjectes mitjançant anelles de plàstic ni amb altres envasos col·lectius secundaris no compostables (Illes Balears).
- **Obligació de subministrament d'aigua no envasada** al sector HORECA (Illes Balears; Navarra).
- **Objectius de reutilització per a envasos emprats al sector HORECA** (Navarra; Illes Balears).
- **El foment o obligació de la instal·lació de fonts d'aigua** potable de caràcter gratuït (Galícia; Illes Balears; Navarra) o la prohibició d'aigua embotellada als edificis públics o envasos d'un sol ús (Navarra; Illes Balears).
- **RAP per tots els tipus d'envasos** (Illes Balears).
- **Possible implantació de sistemes de dipòsit, devolució i retorn (SDDR)** en determinats supòsits (Navarra; Balears).

Reflexions finals

- Els impactes ambientals dels plàstics son inqüestionables i cal actuar des de tots els àmbits.
- Ens trobem en un context de nombrosos i profunds canvis normatius recents i futurs: Pla d'acció d'economia circular de 2015 de la UE (l'economia circular requereix un **canvi sistèmic**).
- Requereix d'un **procés de transformació profund** de com es produeixen i consumeixen els productes plàstics, més enllà de la seva gestió una vegada esdevinguin residus.
- A l'àmbit de la UE destaquen la revisió de la Directiva d'envasos i l'aprovació de normativa sobre els materials en contacte amb aliment. La revisió de la Directiva sobre emissions industrials podria promoure processos productius més circulars. També s'esperen mesures respecte als **microplàstics** i una major **restricció de les substàncies químiques** presents als productes plàstics.
- La **iniciativa sobre productes sostenibles** proposa impulsar el disseny ecològic, també per als plàstics, i els passaports dels productes (informació per una adequada traçabilitat): oportunitat per al canvi.
- La **Llei 7/2022 inclou objectius i mesures molt centrats en els productes de plàstic**. En essència, reproduïx la Directiva SUP, però incorpora altres aspectes rellevants que poden afectar als plàstics: obligacions en matèria de contractació pública, obligacions per al sector HORECA, comerços i AAPP. No obstant això, nombroses mesures dirigides a les AAPP es formulen sense un clar contingut obligacional (obligacions de foment, promoció...).

Reflexions finals

- Es consideren aspectes rellevants l'establiment d'un **impost per a les envasos no reutilitzables**, i la previsió de **nous sistemes de RAP** per a tèxtils, plàstics agrícoles i mobiliari (també contenen plàstic). I altres mesures de la Llei, com les taxes de pagament per generació, la separació dels residus de construcció i l'impost d'abocament també poden contribuir a disminuir els residus plàstics i/o garantir-ne la seva valorització.
- El projecte de reial decret d'envasos també fa referència als plàstics, establint **objectius de prevenció, reutilització i reciclatge per als envasos plàstics**.
- Però, altres productes de plàstic, com procedents de l'agricultura, la construcció, els equips electrònics o de l'automoció, encara no tenen objectius similars (normativa enfocada als envasos).
- Segons el projecte de reial decret d'envasos el **disseny dels productes** i l'impuls de **l'ús de matèries primeres secundàries resulta fonamental**: ECOMODULACIÓ (metodologia de la petjada ambiental de la UE) + PLANS D'ECODISSENY.
- També resulta essencial l'establiment de criteris de fi de la condició de residu i de subproducte pel plàstic.

Reflexions finals

Les empreses han de:

- **Dissenyar productes plàstics reutilitzables, més reciclables, amb més contingut en plàstic reciclat, amb menys contingut en substàncies químiques** preocupants i que hagin estat fabricats **reduint al màxim la seva petjada de carboni i ambiental i fent un ús eficient dels recursos** (ecomodulació i ecodisseny -també requisits d'ecodisseny europeus- i reducció del consum de recursos i producció de residus).
- **Incorporar noves matèries primeres renovables procedents de fonts no fòssils** (reduir la dependència dels fòssils: complir amb les restriccions aplicables als plàstics, evitar el pagament d'impostos per la fabricació d'envasos de plàstic no reutilitzables i disminuir la dependència).
- **Adaptar-se als reptes** que suposen la creació de **nous sistemes de RAP**, a les majors exigències quant a la **informació** a proporcionar a consumidors, gestors i AAPP, i a un major control quant a la producció dels productes i gestió dels residus.
- Impulsar la **venta a granel i la reducció dels envasos**.
- **Aprofitar les oportunitats que una major circularitat representa:** accedir a contractes públics (la compra pública verda és una obligació per a les AAPP i la UE preveu aprovar criteris obligatoris) i consumidors més conscients de la crisi ecològica i climàtica.
- Proporcionar **informació als consumidors veraç**, que no sigui genèrica amb relació als beneficis ambientals (tenir en compte la normativa sobre al·legacions ecològiques en desenvolupament), i comptar amb **etiquetes i altres certificacions** per acreditar els beneficis ambientals dels seus productes (petjada ambiental).

Gràcies per la vostra atenció!

alopez.ferro@terraqui.com

www.terraqui.com/blog/

[@terraqui](https://twitter.com/terraqui)

[TERRAQUI. DRET AMBIENTAL](https://www.linkedin.com/company/terraqui)

